

ونزوئلا، نفت و مداخلات آمریکا

درس‌های بحران‌زای ایران از تحولات اخیر در ونزوئلا

در حالی که این روزها آینده ونزوئلا پس از حمله و بازداشت نیکلاس مادورو توسط ایالات متحده در هاله‌ای از ابهام قرار دارد، تحلیل دقیق‌تر از آنچه در پس‌زمینه این تحولات جریان دارد ضروری به نظر می‌رسد. آیا آنچه که اتفاق افتاده، تنها یک درگیری سیاسی است یا بازی‌های ژئوپولیتیکی پیچیده‌تر در این بحران نهفته است؟ در این مقاله به بررسی ریشه‌های بحران، نقش نفت و سیاست‌های داخلی ونزوئلا خواهیم پرداخت.

پایگاه اطلاع‌رسانی دریا و نفت: بحران ونزوئلا در حالی به اوج خود رسیده که دخالت مستقیم ایالات متحده به‌ویژه تحت فرمان دونالد ترامپ، در مسیر چالش‌برانگیز ساختار نظام بین‌الملل قرار دارد. اقداماتی مشابه حملات پیشین آمریکا به کشورهای دیگر مانند پاناما یا شیلی، اما با پیچیدگی‌های بیشتر، نشان می‌دهد که واشنگتن به دنبال تحولات بزرگ‌تری در عرصه جهانی است.

از یک سو، دولت آمریکا بر اساس منافع نفتی و جغرافیایی خود به‌ویژه در خصوص ذخایر نفت سنگین ونزوئلا، وارد عمل شده است. نفت ونزوئلا با ظرفیت‌های بالای پالایش برای پالایشگاه‌های جنوب ایالات متحده بسیار مناسب است. در حالی که تولید نفت سبک خود آمریکا به دلیل ساختار پالایشگاه‌ها در این ایالت‌ها چندان کارایی ندارد، نفت سنگین ونزوئلا به‌ویژه برای پالایشگاه‌های تگزاس و لس‌آنجلس سودآور است.

اما واقعیت تلخ دیگر در این بحران، بی‌تفاوتی مردم ونزوئلا به تحولات سیاسی و اقتصادی است که زمینه را برای مداخلات خارجی فراهم کرده است. عملکرد ضعیف دولت مادورو در اصلاحات داخلی، نبود تعامل مؤثر با مخالفان و عدم توجه به خواسته‌های مردم، سبب شده تا در برابر این فشارهای خارجی واکنشی جدی مشاهده نشود. ارتش ونزوئلا، که در دهه‌های گذشته همیشه قدرت تعیین‌کننده‌ای در کشور بوده، در این مقطع با رفتار منفعلانه‌ای روبه‌رو است. دلیل این بی‌تفاوتی چیست و چه عوامل داخلی می‌تواند در شکل‌گیری این سکوت نقش داشته باشد؟

در این میان، شخصیت‌هایی همچون معاون مادورو، خانم رودریگز، نقش پررنگی دارند. اظهارات ترامپ مبنی بر حمایت از این افراد و پذیرش مسئولیت اداره کشور تا تشکیل دولت انتقالی نشان‌دهنده پیچیدگی‌های سیاسی و اقتصادی این بحران است. همچنین، نادیده گرفتن چهره‌های اپوزیسیون داخلی مانند ماریا ماچادو، که خود را پیروز واقعی انتخابات می‌دانست، نقطه عطفی در تحولات ونزوئلاست.

نفت، که به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین منابع اقتصادی کشور محسوب می‌شود، نقش مهمی در این بحران دارد. با توجه به ذخایر عظیم نفتی، که از آن به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین ذخایر نفتی جهان یاد می‌شود، ایالات متحده به‌دنبال بهره‌برداری از این منابع است. هرچند در حال حاضر تولید نفت ونزوئلا به‌طور قابل توجهی کاهش یافته است، ظرفیت‌های بالقوه آن هنوز می‌تواند در آینده اقتصادی آمریکا نقش‌آفرینی کند.

اما آیا تنها نفت عامل اصلی بحران است؟ آیا آمریکا به‌دنبال دموکراسی در ونزوئلاست یا خواهان تسلط بر منابع این کشور؟ بررسی شواهد و اتفاقات اخیر نشان می‌دهد که هدف اصلی واشنگتن از این مداخلات، نه تنها تغییر حکومت بلکه حفظ سلطه اقتصادی و سیاسی خود در این منطقه است. اقدامات سیاسی، حقوقی و اقتصادی از سوی جامعه جهانی و کشورهای متحد می‌تواند بر روند تحولات تاثیرگذار باشد.

نهایتاً، تجربه ونزوئلا می‌تواند برای دیگر کشورها درسی بزرگ باشد. بی‌توجهی به اصلاحات داخلی و ناکارآمدی مدیریت می‌تواند زمینه را برای مداخلات خارجی فراهم کند. این بحران همچنین نشان‌دهنده آن است که در دنیای سیاست‌های جهانی، هیچ چیزی به‌طور کامل تضمین شده نیست و بازی‌های قدرت در سطوح جهانی می‌تواند به شدت متغیر و پیچیده باشد.